

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/387/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203526
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614203526.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, štátnej občanke SR, v konaní o zaplatenie 381 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 6C/46/2014-15 zo dňa 29.07.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 6C/46/2014-15 zo dňa 29.07.2014 **z r u š u j e a v r a c i a** vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že účastníkom sa nepriznáva náhrada trov konania. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že návrhom doručeným okresnému súdu dňa 17.04.2014 sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia zmenkovej sumy 381 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 381 Eur od 05.03.2011 (nesprávne uvedené od 05.05.2011) do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 381 Eur od 19.05.2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1,27 Eur a náhrady trov konania. V návrhu žalobca uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 20.10.2010 na zmenkovú sumu 381 Eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 05.03.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Žalovaná po predložení zmenky neuhradila ani časť svojho dlhu, a preto žalobca žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť uplatnený nárok.

Žalovaná sa postupom podľa čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia k návrhu na začatie konania nevyjadрила.

Okresný súd poukázal na to, že žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom v Českej republike a žalovaná fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky. V predmetnej veci tak ide o cezhraničný spor, predmetom ktorého je pohľadávka, ktorá bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov nepresahuje sumu 2.000 Eur. Preto podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia sa na tento spor uplatňuje predmetné Nariadenie.

Okresný súd ďalej poukázal na to, že Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné a súd nariaďuje ústne pojednávanie, len ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Vzhľadom na okolnosti prípadu, okresný súd mal za to, že pre spravodlivé vedenie konania, za súčasného dodržania zásady hospodárnosti, nie je potrebné nariaďovať ústne pojednávanie. Na základe uvedeného, rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, jeho verejným vyhlásením dňa

29.07.2014, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 09.07.2014.

Z predloženej zmenky vyplývalo, že mala byť vystavená žalovanou v Poprade dňa 20.10.2010 na sumu 381 Eur. Súčasťou zmenky je údaj o čísle zmluvy 702000663, v nadväznosti na ktorú bola vystavená. Žalovaná v zmenke vyhlásila, že pri predložení na rad zaplatí obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným zmenkovým úrokom od 05.03.2011. Údaj o zročnosti na zmenke je vyznačený aj nasledovne: splatné: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza indosament, ktorým konateľ obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o. zmenku previedol v bližšie neuvedený deň na žalobcu.

Okresný súd poukázal na ust. § 75, § 76 ods. 1, § 33 ods. 1, § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“). Konštatoval, že predmetom konania je nárok plynúci z vlastnej zmenky. Medzi podstatné náležitosti zmenky patrí údaj o jej splatnosti, pričom v zmenke môže byť splatnosť určená iba jedným zo zákonných spôsobov uvedených v § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Zmenka na videnie, označovaná ako vistazmenka je splatná ihneď po predložení a musí byť predložená na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, ak nie je vystaviteľom alebo indosamentom určená iná lehota. Splatnosť zmenky môže byť určená aj na čas po dátume vystavenia, pričom splatnosť takejto datozmenky nastáva po uplynutí určitej doby po dni vystavenia zmenky. Z predloženej vlastnej zmenky vyplývalo, že sú v nej určené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu neurčitosti. Neurčitosť údaju je daná tým, že podľa zápisu na zmenke vystaviteľ vyhlásil, že jednak zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad a zároveň zmenková suma so zmenkovým úrokom sú splatné: POHOTOVOŠŤ, s.r.o. „bez protestu“, na „platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Podľa prvého spôsobu splatnosti zmenky ide teda o zmenku na videnie a podľa druhého spôsobu ide o tzv. datozmenku, splatnosť ktorej nastáva po uplynutí 4 rokov od vystavenia zmenky. Okresný súd posudzoval i to, či uvedená štvorročná lehota nie je predĺžením lehoty podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Zvýraznil, že právny inštitút zmenky je založený na prísnej formálnosti, čo okrem iného znamená, že náležitosti zmenky musia byť bezpodmienečne v zhode so zákonom. Nakoľko právna úprava vistazmenky obsiahnutá v § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. vyslovne upravuje formuláciu „do jedného roka od dátumu vystavenia“ a v predloženej zmenke je uvedená formulácia „v lehote 4 rokov od vystavenia“, okresný súd mal za to, že pokiaľ sa vystaviteľ striktnie neriadil spomínaným zákonným ustanovením, nedošlo k predĺženiu lehoty splatnosti zmenky. Zmenka, na základe ktorej si žalobca uplatnil nárok, teda pripúšťa splatnosť na videnie, ako aj splatnosť do 4 rokov od vystavenia, čo podľa § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. spôsobilo jej neplatnosť. Preto návrh ako nedôvodný zamietol.

Okresný súd ďalej poukázal i na skutočnosť, že ak by bola predložená zmenka aj platná, žalobcovi by nebolo možné priznať uplatnený nárok z iného dôvodu. Z exekučného konania vedeného na okresnom súde pod sp.zn. 7Er/2439/2012 zistil, že oprávnená, obchodná spoločnosť POHOTOVOŠŤ, s.r.o. podala voči povinnej P. X. návrh na vykonanie exekúcie pre vymoženie pohľadávky plynúcej z predmetnej zmenky. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného obchodnou spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, zo dňa 26.08.2011, sp. zn. SR 08137/11. Po doručení žiadosti súdneho exekútora, exekučný súd uznesením zo dňa 05.12.2012, č.k. 7Er/2439/2012-13 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2013. Z exekučného spisu vyplývalo, že žalovaná uzatvorila s obchodnou spoločnosťou POHOTOVOŠŤ, s.r.o. Zmluvu o úvere dňa 20.10.2010 a súčasne v ten istý deň vystavila zmenku, na základe ktorej si žalobca uplatnil právo v tomto konaní. Vzhľadom na označenie zmluvných strán a predmet zmluvy bolo nepochybné, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, a teda žalovaná v tomto vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ.

Okresný súd uviedol, že i keď v zásade platí, že zmenkový záväzok je celkom samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku, táto skutočnosť nemôže spôsobiť to, že súd formalistickým postupom odoprie ochranu spotrebiteľovi. V čase uzatvárania Zmluvy o úvere č. 702000663 zo dňa 20.10.2010 (nesprávne v odôvodnení uvedené 20.10.2011) platná právna úprava výslovne zakazovala v súvislosti s poskytnutím úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby splniť dlh zmenkou alebo šekom. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sa v zmysle § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov

a o zmene a doplnení niektorých zákonov na vec vzťahoval, mohol veriteľ prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žalovaná na základe spotrebiteľskej zmluvy získala úver vo výške 250 Eur, pričom vlastná zmenka bola vystavená na sumu 381 Eur, čo predstavuje 152,4 % výšky poskytnutého úveru a navyše obsahovala aj zmenkový úrok vo výške 0,25% denne, čo je 91,25% ročne. Povinnosť súdu zabezpečiť, aby neboli spotrebiteľia viazaní ustanoveniami, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v ich neprospech, musí mať podľa okresného súdu prednosť pred takým výkladom práva, ktorý by mohol obchádzať spotrebiteľskú právnu úpravu. Súd je totiž povolaný predovšetkým zákonom ustanoveným spôsobom poskytovať ochranu práv. Vzhľadom k tomu, že spotrebiteľské právne predpisy vyslovene zakazujú zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou a žalobca sa domáha práve nároku, ktorý je v rozpore so zákonom, okresný súd aj z tohto dôvodu vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú. Ďalej okresný súd vo výroku o trovách konania uviedol, že žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaná, ktorá mala v konaní úspech, si trovy nevyčísliła a ku dňu vyhlásenia rozsudku zo spisu žiadne ani nevyplývali, a preto rozhodol o náhrade trov tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p.. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Táto prekvapivosť vyplýva zo skutočnosti, že žalovaná uplatnený nárok nepoprela, no napriek tomu okresný súd uplatnený nárok zamietol, ale najmä vyplýva z rozporu napadnutého rozhodnutia s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Prvostupňový súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti, ktorý má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca poukázal na to, že v zmysle článku I. § 33 zákona č. 191/1950 Zb. môže byť splatnosť zmenky určená len štyrmi spôsobmi predpokladanými zákonom, inak je zmenka ničotná (neplatná). Jedným zo spôsobov splatnosti zmenky je splatnosť na videnie (ide o tzv. vistazmenku). Zákon explicitne neudáva, akým spôsobom sa má doložka uviesť. Spôsob uvádzania doložiek splatnosti bol zaužívaný v zmenkovej doktríne už desaťročia, pričom rozhodujúca je doktrína a judikatúra po roku 1930, odkedy sa datuje platná právna úprava. Je zaužívané pri vistazmenkách používať na označenie údajja zročnosti údaj najmä nasledovnými slovnými vyjadreniami: „na predloženie“, „po predložení“, „pri predložení“, „na videnie“. Je nesporné, že údaj, ktorý je uvedený na predloženej zmenke ako údaj splatnosti „pri predložení“, je tradičný údaj, ktorý sa používa ako údaj splatnosti pri vistazmenke, t.j. zmenke splatnej na videnie. V zmysle článku I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenku splatnú na videnie je potrebné predložiť na platenie do jedného roku od dátumu vystavenia. Vystaviteľ môže lehotu na platenie predĺžiť, alebo skrátiť. Predĺženie lehoty na platenie sa na zmenke musí uviesť. Žalobca uviedol, že ani v tomto prípade nie je v zákone explicitne uvedené, ako sa má údaj o predĺžení, resp. skrátení lehoty uviesť. Dôležité je, aby bol údaj dostatočne určitý. Je potrebné mať zároveň na zreteli, že zmenka predstavuje abstraktný záväzok, stelesňuje právo samé o sebe, je zo zákona prevoditeľná indosamentom, a preto sa pri posudzovaní podstatných náležitostí vyžadujú prísnejšie kritériá. V tejto veci je na zmenke uvedené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Pri jazykovom výklade uvedeného je celkom zrejмый význam slova „na platenie“, „predložiť“. Na základe uvedených výkladových pravidiel je možné vyvodiť, že zmenka má byť predložená počas obdobia štyroch rokov od vystavenia, to znamená, že uvedený údaj vymedzuje časový úsek, od kedy má byť zmenka predložená na platenie. Tento posudzovaný údaj logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vistazmenky na platenie v súlade s článkom I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Žalobca sa nestotožnil so záverom, že v údají predlžujúcom lehotu na platenie by mala byť ešte uvedená doložka „do“, a to tak, že by údaj mal znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“, čo nemá žiadnu oporu v jazykovom výklade. Údaj „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o dva rozličné údaje s dvoma rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, teda nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, t.j. podľa neho zmenku charakterizujeme a o aký typ ide z hľadiska zročnosti, druhý z nich určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. Pokiaľ ide o argument v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2011 sp. zn. 1 Obdo 59/2010, tak o túto skutkovú situáciu sa v danom prípade nejedná, a preto nie je možné argumentovať predmetným rozhodnutím. Žalobca mal za to, že záver okresného súdu je nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca ďalej poukázal na odôvodnenie okresného súdu, v ktorom prvostupňový súd uviedol, že vo veci vykonal

dokazovanie okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií žalobcu ani žalovaná však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom, či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl, v ktorej súvislosti poukázal na ust. § 120 O.s.p.. Žalobca uviedol, že predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom, dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej žiadne námietky neboli, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Zvýraznil, že ust. § 120 ods. 1 O.s.p. síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených postupov sporových strán počas písomnej fázy konania a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevplynula potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. V danom konaní okresný súd svoj postup k tomuto ani vôbec nezdôvodnil. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd nebol legitimovaný na to, aby postupom podľa ust. § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovanú. Ak tak učinil, išlo o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé konanie. Okresný súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa, pričom žalovaná sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľovala, uplatnenú pohľadávku nerozporovala. Okresný súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Uvedené správanie je neprijateľné v právnom štáte a predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces garantovaný čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Navyše, pri vydávaní rozhodnutia vychádzal podľa neho z nesporných skutočností, keď za nesporné považoval to, že žalovaná so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Okresný súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Takéto skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalobca ani žalovaná sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by okresný súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Ak okresný súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritórne rozhodnutie, toto rozhodnutie je nepochybne postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Žalobca zvýraznil, že zmenka je samostatným abstrakčným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Žalobca ďalej považoval za nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkovo-právny vzťah. Prvostupňový súd predovšetkým ignoroval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., z ktorého vyplýva, že je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej a predovšetkým žalovaná v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba prevzal súd. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci, okresný súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dokazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu (Rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008). Pokiaľ prvostupňový súd vyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon, tak tento záver vychádza len z kauzálnych námietok, ktoré nikto v konaní nevzniesol, ani ich nikto z účastníkov nepreukazoval. Žalobca ďalej poukázal na to, že kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Zmluvný vzťah medzi žalovanou a remitentom je po indosovaní irelevantný. Navyše žalobcovi nie je známy obsah údajného zmluvného záväzku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn. 25 Cdo 1839/2000.

Podľa žalobcu, vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Zároveň žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013 vydaný v obdobnej veci i uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu.

K doručenému odvolaniu sa žalovaná písomne nevyjadрила.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V súvislosti s podaným opravným prostriedkom žalobcu, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 212 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahŕňa v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, ako má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané.

Za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia bol napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmaný len v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu, obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 05.09.2014. Vo vzťahu k základnému odvolaciemu dôvodu žalobcu, týkajúcemu sa nesprávneho právneho posúdenia veci prvostupňovým súdom, pokiaľ dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti, krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že návrhom na uplatnenie pohľadávky podaným na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši dňa 17.04.2014, si žalobca uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanej vyplnením vzorového tlačiva „A“ v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Žalobca si podľa návrhu uplatňoval a) zmenkovú sumu vo výške 381 Eur, b) zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 381 Eur od 05.03.2011 do zaplatenia, c) 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 381 Eur od 19.05.2011 do zaplatenia, d) zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,27 Eur, e) náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Žalobca k návrhu pripojil originál zmenky vystavenej dňa 20. októbra 2010 v Poprade na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, žalovanou ako vystaviteľom. Žalovaná ako vystaviteľ je na zmenke označená menom, priezviskom, adresou, rodným číslom a zmenka bola podpísaná. Na zmenke je vyplnená zmenková suma 381 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 5. marca 2011, ďalej údaje „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, ako aj údaj o čísle zmluvy „702000663“. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosoval zmenku na žalobcu.

Súd prvého stupňa doručil žalovanej návrh žalobcu, tlačivo „C“ v zmysle Nariadenia. Žalovaná zásielku prevzala do vlastných rúk dňa 16.5.2014 (č.l. 10 rub spisu). Žalovaná tlačivo „C“, určené podľa Nariadenia na odpoveď, vyplnené okresnému súdu nevrátila v stanovenej lehote 30 dní. Následne okresný súd v súlade s postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil verejné vyhlásenie rozsudku na deň 29.7.2014 o 10,15 hodine, ktoré oznámenie bolo vyvesené na úradnej tabuli okresného súdu dňa 9.7.2014 (č.l. 12 spisu).

Vo vzťahu k námietke nesprávneho posúdenia neplatnosti zmenky vykonaného okresným súdom, krajský súd zistil, že žalovaná vystavila v Poprade zmenku. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy 702000663 a záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu 381 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 5. marca 2011, splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, ako vystaviteľ označená žalovaná s miestom bydliska, uvedením rodného čísla a podpisom vystaviteľa, s dátumom vystavenia zmenky 20. októbra 2010 na zmenkovú sumu 381 Eur.

Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosovala zmenku na žalobcu, ktorý je zahraničnou právnickou osobou bez uvedenia dátumu.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dате vystavenia, na určitý deň.

Podľa článku I. § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb., zmenky s iným časom zročnosti alebo s postupnou zročnosťou sú neplatné.

Podľa článku I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dате vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, s ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke sumu v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon neviaže vznik zmenkových záväzkov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré zákon predpisuje.

Zmenka vlastná predstavuje záväzok výstavcu zmenky vyplatiť pri splatnosti zmenky v mieste v zmenke určenom zmenkovú sumu riadnemu majiteľovi zmenky.

Čo sa týka samotnej žalobcom predloženej zmenkovej listiny, v tomto prípade ide o zmenku vystavenú na videnie, teda o tzv. vistazmenku podľa ust. čl. I. § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Táto skutočnosť vyplýva z textu zmenkového vyhlásenia žalovanej, ktorá sa zaviazala zmenkovú sumu zaplatiť pri predložení. Aj keď vyššie citované ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. upravuje povinnosť predložiť zmenku na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, môže ten, kto zmenku vystavil, túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu. Lehota, ktorá je uvedená na zmenke, plynie od dátumu, kedy bolo možné najskôr zmenku predložiť na platenie, a nie tak, ako je to bežné, od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke - § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. V tomto prípade žalovaná v zmenkovom vyhlásení podľa ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. určila dlhšiu lehotu na predloženie vistazmenky, a to v dĺžke 4 rokov od vystavenia. Zmenka tak obsahuje jednoznačný údaj o tom, že sa jedná o vistazmenku, ktorú oprávnený majiteľ zmenky môže predložiť na platenie do 4 rokov odo dňa jej vystavenia. Zmenka okrem toho obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti na platnú vlastnú zmenku. Zo zmenky je zrejmé, že v texte obsahuje označenie, že sa jedná o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú peňažnú sumu zaplatiť, obsahuje údaj miesta, kde sa má platiť, obsahuje meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť a obsahuje tiež dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z takejto vystavenej zmenkovej listiny vznikol žalovanej záväzok voči majiteľovi zmenky zaplatiť zmenkovú sumu s príslušenstvom. Vistazmenka je pritom v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zmenkou, ktorá je splatná dňom jej predloženia.

Odvolačný súd odlišne od prvostupňového súdu považoval zmenu predloženú žalobcom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplaťte pri predložení“, za zmenu obsahujúcu náležitosti vyžadované zákonom č. 191/1950 Zb., splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Splatosť zmeny nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju bolo možné podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatosť. Nestotožnil sa preto odvolací súd s vyjadreným záverom okresného súdu, že v zmene sú uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Čo sa týka ďalšej námietky žalobcu, týkajúcej sa nesprávneho procesného postupu okresného súdu, ktorý porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, porušil poučovaciu povinnosť prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu, krajský súd uvádza, že bolo zrejmé, že žalobca uplatnil nárok na zaplatenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmeny vystavenej žalovanou, a to postupom podľa Nariadenia. V tomto návrhu žalobca opísal rozhodujúce skutočnosti ohľadom vzniku zmenkovej pohľadávky voči žalovanej a predložil originál zmeny, na základe ktorej uplatnil právo.

V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu, krajský súd primárne poukazuje na príslušné ustanovenia Nariadenia.

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 6 Nariadenia akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Krajský súd uvádza, že z návrhu žalobcu je nepochybné, že uplatnil nárok výlučne na základe predloženej zmenky vystavenej žalovanou. Zmenka je pritom cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy a ani na hospodárske dôvody vzniku zmenky. S abstraktnosťou zmenkového záväzku počíta priamo citované ust. § 495 Občianskeho zákonníka. Ďalším charakteristickým znakom záväzku vyplývajúceho zo zmenky je jeho nespornosť. Táto je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie ani neskôr pri jej vymáhaní preukazovať nič iné, len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedenú a je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal. Zmenkový záväzok je tiež záväzkom samostatným, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok nemá pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky potom existujú vedľa seba dva záväzky, záväzok pôvodný a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je, aby v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy bolo zabezpečené plnenie práve zo zmenky; avšak aj záväzok z takejto zabezpečovacej zmenky má povahu abstraktnú a nespornú.

V zmysle uvedených záverov potom krajský súd konštatuje, že na riadne uplatnenie nároku na zaplatenie zmenkovej pohľadávky s príslušenstvom žalobcovi postačuje predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktorý žalobca podal v návrhu na uplatnenie pohľadávky.

Ďalej z obsahu spisu bolo zistené, že okresný súd zaslal žalovanej tlačivo „C“ na odpoveď podľa čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia, vo vzťahu ku ktorému žalovaná v Nariadení stanovenej lehote 30 dní na nárok uplatnený žalobcom neodpovedala. V takomto prípade mal okresný súd postupovať podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia. I napriek tomu, že žalovaná v stanovenej lehote neodpovedala a neuplatnila žiadne námietky voči nároku uplatnenému žalobcom, okresný súd rozhodol o pripojení spisu sp. zn. 7Er/2439/2012. Keďže žalovaná k uplatnenému nároku nevzniesla žiadne relevantné skutočnosti, mal okresný súd v zmysle Nariadenia vychádzať z uplatneného nároku zo zmenky a vo veci rozhodnúť bez vykonávania dokazovania pripojením exekučného spisu. Žiaden z účastníkov nenavrhol vo veci vykonať dokazovanie. Ustanovenie čl. 7 ods. 3 Nariadenia pritom stanovuje koncentračnú zásadu, ktorá má ten dôsledok, že v prípade pasivity žalovanej strany, ktorá napriek riadnemu doručeniu návrhu nedoručí v Nariadení stanovenej lehote súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených žalobcom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v čl. 7 ods. 1 Nariadenia. Tento záver vyplýva z prvej vety čl. 7 ods. 1 Nariadenia, ktorý podmieňuje vykonávanie uvedených dôkazov doručením odpovede žalovanej strany. Vykonávanie dôkazov pritom upravuje čl. 9 Nariadenia s tým, že súd je povinný určiť spôsob a rozsah vykonania dôkazov potrebných na rozhodnutie, a to podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov.

V tomto prípade podľa názoru krajského súdu nie sú naplnené ani predpoklady pre vykonanie dôkazov nad rámec dôkazných návrhov účastníka konania podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Žalobca v danom prípade jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive „A“ uplatnil práva zo zmenky a uviedol, že nie je pôvodným majiteľom zmenky, ale je indosatárom. Vo vzťahu k týmto tvrdeniam žalobcu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie s výnimkou oboznámenia sa s predloženou zmenkou. Dokazovanie okresným súdom nebolo vykonávané ani vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej, nakoľko žalovaná žiadne tvrdenia na svoju obranu voči uplatnenému nároku žalobcu nevzniesla. Okresný súd napriek tomu vykonával dokazovanie úverovou zmluvou a ďalšími listinami získanými z exekučného spisu, ktoré pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom neboli nevyhnutné, nakoľko na posúdenie a rozhodnutie o takomto nároku postačovala v origináli predložená zmenka.

Krajský súd s poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, a to predovšetkým na tie závery, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné, pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, dospel k názoru, že okresný súd mal posudzovať práva zo zmenky. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd dospel z listinných dôkazov, ktoré vykonal bez návrhu účastníka konania, k inému skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o nedôvodnosti pohľadávky žalobcu. Žalobca vo vzťahu k týmto zisteniam okresného súdu nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť a nemal možnosť reagovať na posúdenie nároku, ktorý žalobca uplatnil zo zmenky, okresným súdom ako nároku vyplývajúceho zo spotrebiteľského vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Žalobca v konaní uplatnil záväzok žalovanej zaplatiť sumu, ktorú do zmenky doplnil pôvodný majiteľ zmenky. Okresný súd však posudzoval žalobcom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a nie ako nárok zo zmenky. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom žalobcom uplatneného nároku nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby žalovaná ako spotrebiteľ vznesla voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jej škodu alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musela zároveň preukázať. Okresný súd napriek tomu, že predmetom uplatneného nároku je nárok zo zmenky, z vykonaného dokazovania konštatoval záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovanou a spoločnosťou pohotovosť, s.r.o.. Krajský súd je toho názoru, že výlučne žalovaná strana je tým subjektom, ktorý je oprávnený a zároveň aj povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné, teda uviesť všetky námietky voči pohľadávke žalobcu.

V súvislosti s právnym posúdením, ktoré okresný súd vykonal vo vzťahu k ustanoveniam zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, krajský súd považuje za potrebné relevantné ustanovenia uvedeného zákona citovať.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa ods. 7 cit. ust. veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Okresný súd z uvedených ustanovení dospel k záveru, že na zmenku sa vzťahovalo ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z.. S týmto právnym posúdením je možné sa stotožniť. V zmysle ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., ktoré je podľa ust. § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. potrebné aplikovať aj na zmenku vystavenú žalovanou, mohol veriteľ prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo spotrebiteľského úveru, len ak sa jednalo o zmenku zabezpečovaciu a zmenková suma bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške max. 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Skutočnosť, že zmenková suma vyplnená do zmenky presahovala maximálnu zmenkovú sumu upravenú v § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., v dôsledku čoho bola vyplnená v rozpore so zákonom, mohla mať za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky. Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k prelomeniu zásady stanovenej v čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb., pretože aplikácia ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., kde zákonodarca uviedol, že ide o zákonné ustanovenie, ktoré platí aj v prípade zmeny majiteľa

zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky, by prichádzala do úvahy len v prípade posudzovania vzťahu žalovaného dlžníka k pôvodnému majiteľovi zmenky, voči ktorému jedine by mohla žalovaná vznášať kauzálné námietky takéhoto obsahu, ktorého opodstatnenosť by musela preukázať, čo však neurobila. Zvýrazňuje krajský súd, že záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Pokiaľ závery okresného súdu vychádzali z právneho vyhodnotenia skutkového stavu týkajúceho sa základného spotrebiteľského vzťahu, posúdenie ktorého nebolo predmetom sporu, pretože žalovaná ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálné námietky nevzniesla, tak takýto postup okresného súdu nebol v súlade s § 17 zákona č. 191/1950 Zb., ktorý dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak boli ohľadom kauzálneho vzťahu podané, ale aj dlžníkom preukázané námietky. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto okresný súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť. Zákaz zneužitia práva je síce jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zmenkového práva je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter vzťahu spotrebiteľského.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd v novom konaní bude postupovať v zmysle návrhu žalobcu, ktorým si ako indosatár uplatnil právo zo zmenky, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu, ani žiadne ďalšie skutočnosti, pretože to zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa, v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Okresný súd bude vychádzať z aktuálneho stavu konania, v rámci ktorého žalovaná v Nariadením stanovenej lehote neuplatnila žiadne námietky voči uplatnenému nároku žalobcu so záverom, že ak žiadne námietky nepodala, nie je okresný súd bez námietok oprávnený ex offo skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keby tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským. Keďže predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky, bude okresný súd tento nárok posudzovať podľa zákona zmenkového a šekového, pričom bude vychádzať z prezentovaného právneho názoru krajského súdu v tom smere, že žalobcom predložená zmenka je zmenkou spĺňujúcou náležitosti stanovené zákonom zmenkovým a šekovým. Krajský súd je toho názoru, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, najmä, ak takíto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili. Bez relevantných námietok dlžníka, aj keď je tento spotrebiteľom, je výklad, ktorý smeruje k prelomeniu zásad stanovených v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového v nesúlade s výslovným znením tohto ustanovenia. Bude úlohou okresného súdu posúdiť nielen nárok na zaplatenie zmenkovej istiny, ale stanoviť i dobu ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy v súlade s obsahom ust. § 48 a § 49 čl. I zákona č. 191/1950 Zb., pričom v novom rozhodnutí sa dôsledne vyjadrí i k zmluvne dohodnutému úroku 0,25 % denne dojednanému v zmysle čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. a jeho výšku posúdi. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

Len na doplnenie uvádza odvolací súd, že podaním zo dňa 20.10.2014, adresovaným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, bol oznámený vstup vedľajšieho účastníka do konania, v ktorom podaní sa nachádza hlavička LEGAL ONE, Law firm, JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, T. XX, XXX XX W., podpísané Občianske združenie všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, zastúpené JUDr. Bohdan Jakubis, advokát. Vzhľadom k tomu, že predmetné neobsahovalo náležitosti týkajúce sa identifikácie vedľajšieho účastníka, ktorý navrhuje vstup do predmetného konania na podporu žalovanej, krajský súd výzvou zo dňa 10.04.2015 vyzval JUDr. Bohdana Jakubisa o odstránenie nedostatkov tohto oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, a to uvedením relevantných identifikačných údajov vedľajšieho účastníka, ako aj doložením plnej moci pre JUDr. Bohdana Jakubisa, ako osoby, ktorá predmetné oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania podala. Predmetná výzva bola doručená JUDr. Bohdanovi Jakubisovi podľa doručky na čl. 44 spisu dňa 27. apríla 2015, avšak zostala bez vyjadrenia. Z uvedeného preto v rámci tohto odvolacieho konania nebola riešená otázka vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorá bude riešená prvostupňovým súdom.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.